

SPUL

Niet oplaten, dat is de enige oplossing

Feestelijk toch, zo'n enorme zwerm heliumballonnen? Maar op Koningsdag zul je geen ballon meer zien aan de Amsterdamse hemel. En in steeds meer gemeenten moet je er een vergunning voor vragen. Waarom? Helium is niet schadelijk voor mens en milieu. Maar ballonnen komen overal als zwerfafval terecht en dragen bij aan de 'plastic soup' in zee. Dieren zoals vogels en vissen, maar ook kleine zoogdieren als egels, gaan dood omdat ze zich in de ballonresten en –linten verstrikken of de ballon opeten. Dus: ballonnen aan de grond, of is dit doemdenken van oververhitte dierenknuffelaars?

De feiten. In NL worden stranden vier keer per jaar onderzocht op afval dat uit zee aanspoelt, als onderdeel van de Europese Kaderrichtlijn Marien. Tien jaar geleden werden er 80 ballonresten per kilometer strand gevonden, nu zijn dat er 160. Daarmee staan ballonnen op de zesde plaats in de top-10 van gevonden afval. Wat ook wordt gevonden: dode zeevogels, verstrikt in ballonresten en linten. Onderzoeker Jan van Franeker van Imares, het aan de Universiteit van Wageningen verbonden instituut voor marien ecologisch onderzoek, vond zelfs ballonresten in de maag van overleden Noordse stormvogels, die het grootste deel van hun leven op volle zee doorbrengen.

Zijn 'afbreekbare' ballonnen een alternatief? Producenten van 'groene ballonnen' zeggen alleen latex, natuurrubber, te gebruiken. Nu zijn vrijwel alle ballonnen daarvan gemaakt, behalve de met aluminium gecoate fantasieballonnen. De afbraaksnelheid van latex is afhankelijk van de hoeveelheid zonlicht en de dikte van de latex. In zee gaat het langzamer dan op land, maar ook daar duurt het lang, kijk maar eens op ballonnenexperiment.nl. De kunststof lintjes, waar de ballon aan vast zit, vergaan nauwelijks. Leden van de vereniging van ballonverkopers 'De groene ballon' geeft klanten nu de keus tussen (goedkopere) kunststof linten of (duurdere) afbreekbare linten, die in een paar minuten oplossen in water. Fijn, maar dat lost het probleem niet op.

En de overheid? De Tweede Kamer heeft een motie aangenomen die gemeenten oproept actief het oplaten van ballonnen te ontmoedigen. Maar hoe dit in de praktijk uitpakt, moet nog blijken. Ballonnen oplaten? Alternatieven genoeg, zegt dieballongaatnietop.nl, een initiatief van Plastic Soup Foundation, Kust & Zee en Stichting De Noordzee. Zoals vliegeren, bellenkanon huren, fakkels en lampionnen branden of confetti van groeipapier strooien. Voorlopig is de keus aan u.

Prijs: varieert

Oordeel: geen ster

Verkrijgbaar: internet, feestwinkels